

Kinder Torah

Parashas Mattos Masei

Kasher Your Neshama

“Ovey! A glass of milk fell into the boiling pot of chicken.”

“Maybe we can save it, dear. Is the volume of food in the pot sixty times the amount of milk that fell?”

“No.”

“Can the milk be removed, or has it spread all over the pot?”

“It mixed into everything.”

“Then we have a problem.

Both the mixture of meat and milk and the pot have both become *ossur* (forbidden). We will have to throw away the food, and *kasher* the pot.”

“Oh well. My dear husband, what can we do? It should be a *kapora* (atonement). How do we *kasher* the pot?”

“That is a timely question, dear. We learn the laws of *kashering kelim* (vessels) from the war with Midian in this week’s parasha. Elazar HaKohen spoke to the soldiers who had just returned from the war with *kelim*, captured from the non-Jews. He instructed them how to *kasher* those *kelim*. ‘Everything that came through fire, pass it through the fire, and purify it’ (Bamidbar 31:23).”

“How do we translate that into practical halacha?”

“First we must clean the *keli* thoroughly. In our case, we must wash and scrape off all remnants of the non-kosher food that was stuck to the pot, both inside and out. We must also remove any rust that has accumulated on the *keli*. The metal must be perfectly clean. Secondly, we must heat the *keli* in the same way that it was used to cook. Our chicken pot was used for cooking with water. The pot was heated until the water and food inside reached boiling temperature. Therefore, the pot must be placed into boiling water to remove all traces of the taste of the *ossur* food that had been absorbed into the metal.”

“As I said, my dear husband, it should be a *kapora*.”

“My dear wife, you are thinking along the same lines as the Chofetz Chaim.”

“Thank you for the compliment. What does Rav Yisrael Meir have to say about *kashering kelim*?”

“He compares the purification of the *keli* to the purification of our *neshamos* when

we do *teshuva*. The first step is to remove the dirt and rust of the *aveyros* from our *neshamos*. We accomplish this by regretting our past mistakes and firmly resolving to never repeat them in the future. Secondly, we must be on our guard. We have to form a strategy to beat the yetzer hora, in the same way that he beat us. Hashem will put us into the same situation that led to our sin in the past, and the yetzer hora will do his utmost to convince us to commit the same sin. If he

caused us to sin with the fire of

hislahavus (getting overly excited and worked up), then we must beat him with *hislahavus* for the mitzvah of doing *teshuva*. Just as the *keli* that became treif through boiling must be *kashered* through boiling, so too the *aveyra* that came about from a boiling incitement, must be ‘burned out’ with a boiling fervor for *teshuva*.”

“That is fascinating, dear. I am sure that the holy Chofetz Chaim spoke about the *aveyra* of Loshon Hora.”

“Yes he did. That is a sin committed with improper speech. The *teshuva* is to speak properly. The main action required is toiling in Torah.

Those holy words crossing his lips will atone for the impure ones that he had spoken. Rav Yisrael Meir goes a step farther and says that the main ‘*kashering*’ of a person’s soul is with Torah. Its holy purity renders a person’s soul clean and free of *aveyros*.”

“May we all reach his *madrayga* (spiritual level).”

Kinderlach . . .

The principle of *kashering kelim* is called “*kabolo kach polto*” – the *issur* was absorbed into the *keli* in a specific way, and must be removed in the same way. So too with our *neshamos*. The yetzer hora contaminates our souls with different strategies. We have to use his own strategy against him to purify ourselves from the *tumah* that he has wrought upon us. That way we will do *teshuva*, and become clean and pure to serve Hashem.

It Is Fair

“Naftoli dear, why are you crying?”

“It’s not fair, Imma.”

“What is not fair?”

“He got away with cheating and did not get punished.”

“What happened?”

“He looked at my test paper and copied

down some answers. The teacher did not see him.”

“Calm down Naftoli. Don’t cry. You don’t have to worry. Hashem is running the world. He rewards everyone for their good deeds, and punishes them for their sins. Just look in this week’s parasha.”

“I don’t recall anything about cheating on a test.”

“Correct, Naftoli dear, but the Torah does speak about *orei miklat* (refuge cities), set aside to protect those people who accidentally killed someone. The killer had to flee from his home to the *ir miklat*. This exile, although it protected him from being killed by the victim’s relatives, was also a punishment. Leaving your home, family, friends, and livelihood was very difficult in those days.”

“Imma, is that fair? Why did the victim have to die? What did he do wrong? And why did the killer have to flee? After all, it was only an accident. Where is Hashem’s justice that you were speaking about?”

“Naftoli, the gemora (Makkos 10b) explains what happened. One man killed another intentionally, but there were no witnesses to convict him. He escaped punishment. Another man killed someone accidentally, and there were no witnesses to convict him either. He also escaped the punishment of exile, or so it seemed. Hashem guided the events in such a way that these two men found themselves at the same inn one day. The murder was sitting under a ladder and the one who killed accidentally was climbing down the ladder. Suddenly, he fell on the other man and killed him. Witnesses saw the whole event.”

“That was no coincidence.”

“That is what the gemora says. The murder got the death penalty that he deserved. And the accidental killer got the exile that he deserved.”

“So it is fair after all.”

“Exactly.”

Kinderlach . . .

“I’m going to teach him a lesson. He can’t get away with that.” Stop and think for a minute. In teaching him a lesson, are you going to do something that the Torah forbids? Are you going to take revenge? Are you going to speak *loshon hora*? Are you going to hit him? Are you going to embarrass him? These things are all forbidden. “But he can’t get away with that. He has to know that he did something wrong.” That is correct. You should try to tell him in a way that is permissible. However, you should not try to punish him. That is not your job. Hashem is running the world. If he deserves a punishment, he will get it. Hashem has many messengers. You do your job, and leave Hashem to do His job. That’s the fair way.

ההגדרת לבנר

פרשת מטות מסעי

"נו, שיהיה לנו לכפרה. מה אפשר לעשות? כיצד נכשיר את הסיר?"

"זוהי שאלה מעניינת דיומא (שנוגע ליום בשנה), יקירתי. אנחנו לומדים את דיני הכשרת הכלים ממלחמת מדיין, הנזכרת בפרשת השבוע הזה. אלעזר הכהן דיבר עם החיילים ששבו מהמלחמה ובידם כלים שלקחו מהאויב. הוא הורה להם כיצד להכשיר כלים אלה. 'כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש וטהר' (במדבר ל"א, כ"ג). 'וכיצד עושים זאת למעשה?'"

"קודם כל, עלינו לשטוף את הסיר ביסודיות. במקרה שלנו, עלינו להדיח אותו היטב ולגרום את כל השאריות של האוכל הלא-כשר שדבקו בו, מבפנים ומבחוץ. עלינו גם להסיר כל טיפת חלודה מהכלי. הסיר חייב להיות נקי לגמרי. שנית, עלינו לחמם אותו באותה דרך שבה השתמשנו בו כדי לבשל בו. בסיר הזה בישלנו אוכל עם מים. הסיר התחמם עד שהמים והאוכל שבתוכו הגיעו לרתיחה. לפיכך, יש לשים את הסיר במים רותחים, כדי להפליט (להוציא) ממנו את כל הטעם של האוכל האסור שנבלע (נספג) בו."

"כמו שאמרתי כבר, בעלי היקר, שיהיה זה לנו לכפרה."

"אשתי היקרה, גישתך דומה לזו של החפץ חיים זצ"ל."

"תודה על המחמאה! מה אומר הרב ישראל מאיר על הכשרת כלים?"

"הוא משווה את טהרת הכלי לטהרת נשמותינו כאשר אנו שבים בתשובה. הצעד הראשון הוא להסיר את הלכלוך ואת החלודה של העבירות מנשמותינו. את זאת אנו עושים על ידי תחושת חרטה על השגיאות שעשינו ועל ידי קבלה חזקה לא לחזור עליהן בעתיד. שנית, עלינו לעמוד על המשמר. עלינו לבנות לעצמנו תוכנית פעולה כיצד לנצח את היצר הרע, באותה דרך שבה הוא ניצח אותנו מקודם. ה' יציב אותנו באותו מצב שהוביל אותנו לחטא בעבר, והיצר הרע יעשה כל שביכולתו כדי לשכנע אותנו לשוב ולעבור אותה עבירה. אם הוא גרם לנו בעבר לחטוא באש ההתלהבות, עלינו לנצחו בהתלהבות של קדושה - ההתלהבות שאנו חשים על מצוות התשובה שאנחנו מקיימים. כמו שכלי שנטרף בבישול במים יש להכשירו במים רותחים, כך גם העבירה שהיתה תוצאה של רתיחה והתלהבות, יש להתנקות ממנה באמצעות רתיחת הנפש בעשיית התשובה."

"זה נושא כה מענין, יקירי. אני בטוחה שהחפץ חיים דיבר על העבירה של לשון הרע."

"נכון - זה היה הנושא. לשון הרע היא עבירה של דיבור פסול. התשובה על עבירה זו היא לדבר כיאות. הפעולה העיקרית שיש לעשות כדי להגיע לכך היא לעמול בתורה. המילים הקדושות האלה שהאדם יהגה בזמן הלימוד יכפרו על המילים הטמאות שדיבר. הרב ישראל מאיר מוסיף עוד ואומר שה'הכשרה' העיקרית של נשמתו של אדם היא בתורה. הקדושה והטהרה שבתורה מנקות את נשמתו של האדם ומשאירות אותה נקייה מעבירות. 'יהי רצון שנגיע למדרגתו.'"

זה כן "פייר"

"נפתלי למה אתה בוכה?"

"זה לא פייר, אמא."

"מה לא פייר?"

"הוא רימה ולא נענש על כך."

"מה קרה?"

"הוא העתיק ממני במבחן והמורה לא ראה אותו."

"הרגע נפתלי ואל תבכה. אין לך מה לדאוג, ה' מנהל את העולם. הוא נותן לכל אחד שכר על מעשיו הטובים ועונש על חטאיו. תסתכל מה כתוב בפרשת השבוע."

"אני לא זוכר שכתוב שם משהו על העתקה במבחן."

"נכון, אבל התורה מדברת על ערי מקלט שנועדו להגן על רוצח בשגגה. הרוצח היה צריך להמלט מביתו לעיר מקלט. גלות זו, למרות שהגנה עליו מפני קרובי הנרצח, היתה גם עונש. היה קשה מאד באותם ימים לעזוב את הבית, המשפחה, החברים ומקור הפרנסה."

"אמא, האם זה פייר? למה היה הקורבן צריך למות? מה הוא עשה? ומדוע היה הרוצח צריך להמלט? אחרי הכל זו היתה רק תאונה. איפה הצדק עליו דברת?"

"נפתלי, הגמרא (מסכת מכות, י', ע"ב) מסבירה מה קרה. אדם אחד הרג את חברו במזיד, אולם לא היו עדים למעשה כדי להרשיע אותו. הוא נמלט מעונש. אדם נוסף הרג את חברו בשוגג וגם למקרה זה לא היו עדים. גם הוא נמלט מעונש הגלות, או לפחות כך זה נראה. ה' סיבב את הנסיבות כך ששני אנשים אלו מצאו עצמם יום אחד בפונדק אחד. הרוצח במזיד ישב מתחת לסולם והרוצח בשגגה היה על הסולם. לפתע הוא נפל על הרוצח במזיד והרגו. הפעם, היו עדים למעשה."

"אבל זה לא היה במקרה."

"זה בדיוק מה שאומרת הגמרא. הרוצח במזיד קבל את עונש המוות המגיע לו, והרוצח בשגגה קבל את עונש הגלות שהגיע לו. 'אז בסופו של דבר זה כן פייר.'"

"בדיוק."

ילדים יקרים...

"אני כבר אלמד אותו לקח. הפעם הוא לא יתחמק." עצרו וחשבו לרגע. כאשר תלמדו אותו לקח, האם תעשו משהו שהתורה אוסרת? אולי זו נקמה? או לשון הרע? האם תרביצו לו? או תביישו אותו? כל אלו הם דברים אסורים. "אבל מה הוא חושב לעצמו? הוא חייב לדעת שהוא עשה משהו לא בסדר." זה נכון. אתם יכולים לנסות להגיד לו בדרך המותרת, אולם אל לכם לנסות ולהעניש אותו. זה לא התפקיד שלכם. ה' מנהל את העולם. אם מגיע לו עונש, הוא כבר יקבל אותו. לה' יש הרבה שליחים. תעשו אתם את מה שמוטל עליכם והשאירו את השאר לה'. זה כן פייר."

להכשיר את הנשמה

"אוי ואבוי! נשפך חלב לתוך הסיר של מרק העוף!"

"רגע, אולי נוכל עוד להשתמש במרק, יקירתי. האם יש בסיר פי שישים מכמות החלב שנשפך לתוכו?"

"לא."

"אפשר להוציא חלק מהחלב, או שהוא כבר התערב במרק?"

"הוא כבר התערב."

"אז אכן יש לנו בעיה. גם תערובת הבשר והחלב וגם הסיר אסורים. נצטרך לזרוק את האוכל, ולהכשיר את הסיר."

ילדים יקרים...

העקרון בהכשרת כלים נקרא 'כבולעו כך פולטו' - האיסור נבלע בכלי בצורה מסוימת, ויש להסיר אותו ממנו באותה צורה. כך הדבר עם נשמותינו. היצר הרע מטמא את נשמותינו באמצעות דרכי פעולה שונות. עלינו להשתמש באותן דרכי פעולה נגדו, כדי לטהר את עצמנו מהטומאה שהביא עלינו. כך נחזור בתשובה, ונזיה נקיים וטהורים לעבוד את ה'."